

Svampeåret på Sjælland 2007

Ved Anne Storgaard

Vinter/forår

Vinteren 2006/2007 blev den mildeste og vådeste vinter, der nogensinde har været målt i Danmark. Efterårssvampene fortsatte langt ind i januar, hvor de blev indrapporteret til basen Svampefund sammen med de første forårssvampe. I slutningen af februar fik vi dog en periode med kulde og meget sne. Vinteren gav dog snart fortabt, og på årets første forårsdag i midten af marts tog vi på tur i Hejede Overdrev. Turlederen havde lovet, at vi skulle se [Stor Dukatbæger](#), og den var også fremme flere steder i skoven. Der var også en del andre svampe at kikke på for turdeltagerne. I alt nåede vi op på ca. 50 arter. Dagens største svampeoplevelse fik vi dog, da den officielle tur var overstået. I samlet flok kørte vi sydpå til Jystrup, hvor vi besøgte den kendte lokalitet for [Krølhåret Pragt bæger](#). De var fremme i hundredevis i blandet løvskov på fugtig bund.

I resten af marts, i april og i starten af maj var det meget tørt. Alligevel var vi heldige på turen til Tisvilde Hegn den 22. april. Vi fandt et par mycelier med [Sort bæger](#), og på et af de kendte voksesteder for [Spiselig Stenmorkel](#) var der en del pæne frugtlegerer at se. En af turdeltagerne havde medbragt [Spiselig Morkel](#) og [Hætte-Morkel](#), så vi kunne sammenligne dem med Stenmorklerne. Det var småt med hatsvampene, men poresvampene blev flittigt studeret i stedet. Også turene først i maj var præget af tørken. Turene gik til Østskov i Hornsherred og til Vestvolden. Vi havde jo håbet på morkler, men de blev ikke fundet på nogen af turene. Af hatsvampe blev der i Østskov set [Sodfarvet Skærmhat](#) og [Knippe-Svovlhat](#), mens vi på Vestvolden så [Vårmusseron](#) og [Glimmer-Blækhat](#). Selvom der kom regn i midten af maj, så nåede den ikke at redde resten af morkelsæsonen. På foreningens traditionelle tur til Boserup, blev der kun fundet en morkel i alt, mens der blev samlet en del Vårmusseron.

På turen til Arboretet i Hørsholm gik vi især på jagt på arealerne med træflis. Dagens svampe var [Tidlig Agerhat](#) og [Dunstokket Blækhat](#). De stod bare overalt. Dagens sjældenhed var et kæmpe træflisbed med [Rufodet Munkehat](#). På turen i Gribskov 2. pinsedag blev der samlet mange Vårmusseroner, og vi kunne glæde os over årets første [Punktstokket Indigo-Rørhat](#), samt en stor grøn skørhat, som vi desværre ikke fik sat et sikkert navn på. Der blev også fundet en ung [Svovlporesvamp](#), der blev delt mellem de interesserede efter frokosten. På det sædvanlige mycelium under gran var [Vår-Foldhat](#) fremme, og [Pokal-Foldhat](#) blev set flere steder under bøg. Af mere usædvanlige fund kan nævnes [Mørkægget Skærmhat](#) samt [Orange Hårbæger](#).

Sommer

I starten af juni var der hedebløge i Danmark, så det varede ikke længe før i hvert fald hatsvampene var væk igen. På turen til Smør- og Fedtmosen var de meget få. En enkelt [Rødmende Fluesvamp](#) blev dog set, men ellers måtte vi kikke på skivesvampe og poresvampe på turen. Bl.a. så vi en stor pil, der var fyldt med store frugtlegerer af Svovlporesvamp. Turen til Grønnesse Skov til Sankt Hans blev flyttet til Gribskov ved Duemose/Hvidekilde, da turlederen dagen inden havde gået en fortur i Grønnesse med meget ringe udbytte. Til gengæld var der en del svampe at finde i Gribskov. Kantareller, Skørhatte og Fluesvampe var i fuld gang, så deltagerne fik lidt med hjem i kurvene, og der er nu intet som årets første kantareller. Regnen væltede ned i slutningen af juni og i juli, så det var med store forventninger, at vi samledes til Kantarellfest ved Grønnekilde i Gribskov den 8. juli. Der var blevet fundet mange kantareller, så der var nok til, at alle kunne blive mætte. Derimod var der ikke mange andre svampe fremme, hverken antal arter eller antal frugtlegerer. Til gengæld var skovsneglene talrige og fede, og der var ikke den store tvivl om, hvad de havde mæsket sig med. En sjældenhed skal dog nævnes: [Kornet Skørhat](#). Den ser vi ikke så tit.

I slutningen af juli kom vi på turen til Harager Hegn op på godt 70 arter, men desværre ikke så mange eksemplarer af hver art. Af spisesvampe blev der især fundet Rødmende Fluesvamp, [Foranderlig Skælhat](#), lidt kantareller og rørhatte. Af sjældenheder fandt vi [Puklet Gift-Slørhat](#). Dagens usædvanlige svampefund var dog i en tæt granskov, hvor de udgåede endnu fastsiddende grene op til mandshøjde var tæt pyntet med [Rødægget Huesvamp](#) på grund af det konstant fugtige vejr, vi havde haft i 6 uger.

Der var stadig ikke kommet gang i rørhattene på turen til Fredensborg Slotshave i midten af august. Derimod blev der fundet en del skørhattene. Der blev noteret i alt 14 arter skørhatte på turen. Det generelle indtryk var dog, at der var langt imellem frugtlegemerne. Også på turen til skovene ved Frederiksværk var der kun få svampe, men kantarellerne var stadig i gang, og de dristige deltagere, der vovede liv og lemmer, fandt nogle pæne portioner på de stejle skrænter ned mod kanalen. Alle fik dog lidt i kurvene, der der blev fundet en bøgestamme med friske, lækre [Almindelig Østershat](#), som sneglene endnu ikke helt havde fået gjort kål på.

Hvem kommer først svampevennerne eller sneglene?

Det gjorde sneglene!

Foto: Ole Terney

I august tog vi også hul på hekseringsturene om onsdagen.

Desværre var det kun de færreste jeg kunne deltage i, men venlige turdeltagere har af og til sendt mig beretninger til årsrapporten. Tak for det!

Onsdag den 29 august gik turen til Hejede Overdrev, og til forskel fra bøgeskovene i Nordsjælland var der her masser af svampe at kikke på. I alt ca. 100 arter blev noteret på turen. De fleste arter var dog kun i få eksemplarer, men et par steder dukkede der nogle mycelier med [Stor Trompetsvamp](#) OP - hvilket bragte alle NED på knæ - bogstaveligt talt. [Ametyst-Kantarel](#) blev også set på turen. Den ser vi ellers ikke så tit, men på Sjælland er den dog også fundet i Gribskov.

Efterår

På værkstedsdagene på Dansk Jagt- og Skovbrugsmuseum 1.-2. september havde vi for første gang halvdelen af Svampeforeningens stand helliget svampefarvning. Der var stor interesse for de udstillede plancher, håndarbejder og det arbejdende værksted. Det vil vi bestemt gentage de næste år, hvis det er muligt. Mange af de besøgende klagede generelt over meget få svampe især i løvskovene, og vi kunne kun give dem ret. Heldigvis gik foreningsturen den 2. september til Tisvilde Hegn, hvor vi især var heldige med mange skørhatte og mange [Brunstokket Rørhat](#) i nåleskoven. Alle fik kurvene fulde. Kantarellerne var stadig i fuld gang, og stejle grøftkanter blev forceret i jagten på "guldklumperne".

Foto: Jørgen Vingborg

Den første Hekseringstur i september gik til Søndermarken og Frederiksberg Have. Specielt i Søndermarken var der mange svampe. Her nåede vi op på godt 70 arter og skørhattene var meget talrige. Især [Violetgrøn Skørhat](#) blev set mange steder, men ellers kan nævnes Bugtet Skørhat, Bøge-Skørhat, Purpurbroget Skørhat, Skarp Kam-Skørhat, Sol-Skørhat samt flere andre. Af sjældenheder fra Søndermarken kan nævnes [Krybende Kødporesvamp](#) og [Stor Kam-Fluesvamp](#), og i Frederiksberg Have blev der set et enkelt frugtlegeme af [Orangerosa Skørhat](#).

Midt i september gik turen til Hallandsåsen med Hekseringen. Turen gav mange Almindelig Kantarel, [Tragt-Kantarel](#) og [Rødgul Pigsvamp](#). En del Brunstokket Rørhat, Galde-Skørhat og -Rørhat, Skønfodet Rørhat, Stor Trompetsvamp blev også fundet på turen. Granskoven var nok den bedste leverandør i spisesvampe - hvor bøgeskoven var den med flest arter. Efterhånden var der også ved at komme gang i de danske løvskove. På turen til Krogenberg Hegn den 16. september var

der mange [Rødspukken Rørhat](#) og [Violet Ametysthat](#) under bøg, men som vanen tro, blev der kun fundet et enkelt frugtlegeme af årets sjældneste svamp: [Spiselig Rørhat](#). På turen blev der også beundret en granstamme med den sjældne [Flammeporesvamp](#).

I weekenden den 22. - 23. september arrangerede foreningen en svampefestival sammen med Experimentarium og Københavns Universitet. Vi deltog både med udstilling om svampefarvning og en udstilling med knapt 500 forskellige svampe, der var fremlagt på 2 lange borde. Op til festivalen og under festivalen havde foreningens medlemmer været flittige med indsamling af svampe i Danmark og i Sverige, så det blev en meget flot udstilling vi fik op at stå. Besøgstallet på Experimentarium kunne dog godt have været bedre, måske fordi vejret var godt, så svampeinteresserede blev lokket i skoven i stedet for at gå på udstilling.

Foto: Jørgen Vingborg

I slutningen af september og begyndelsen af oktober blev svampeåret næsten normalt. Der var masser af arter at kikke på på turene. Der var ingen problemer med at samle ind til endnu en udstilling på kulturnatten i Botanisk Have den 12. oktober. Til forskel fra udstillingen på Experimentarium var der på kulturnatten utroligt mange besøgende. I alt fik vi 16.000 besøgende på 6 timer, og vi blev kun overgået af Folketinget.

Dagen efter tog vi på tur til Liseleje Plantage, Melby Overdrev og Asserbo Plantage. Selvom det generelle indtryk var, at det var ret tørt, blev der alligevel samlet [Ægte Ridderhat](#), [Hummer-Skørhat](#), [Velsmagende Mælkehat](#), Stor [Parasolhat](#) og div. champignon i pæne portioner. Også de lovede specialsvampe som stilkbovist, stjernebolde og små køllesvampe var fremme. Natten efter kom den første nattefrost på Sjælland, så det var nogle frosne [Skarlaggen-Vokshat](#), vi kunne se på marken

nord for Dæmpegård ved Tokkekøb Hegn. Heldigvis så svampene i selve skoven ikke ud til at have taget skade, så nogle af deltagerne var heldige med at finde Almindelig Kantarel, [Tragt-Kantarel](#) og [Punktstokket Indigo-Rørhat](#). Vi så nok ca. 175 arter på turen i alt. Nattefrost med mellemrum og det tørre vejr fortsatte de følgende 14 dage. Fluesvampene og skørhattene var meget på retur, men til gengæld var der stadig en del Tragt-Kantareller at finde. Det var også muligt at samle tilstrækkeligt med svampe ind til årets diplomprøve, der fandt sted den 29. oktober. Alle 5 kandidater, der var oppe til prøven, bestod med glans.

På turen til Gribskov den 4. november var dagens mest spændende fund 3 flotte frugtleger af den meget sjældne [Bispehue-Stenmorkel](#), der voksede på og ved siden af en stor væltet ret nedbrudt bøgestamme. De fleste af turdeltagerne havde ikke tidligere set den i de danske skove, men kun på ture i Sverige. En lille parasolhat i vejkant under gran blev bestemt til *Lepiota pseudolilacea*. En svamp, der har haft et godt år i år, er [Blodrød Slørhat](#). Den er blevet fundet både under bøg og især under gran på de fleste af vores ture i det sene efterår. Farveheksene er sikre aftagere af denne gode farvesvamp.

Nattefrosten bed sig mere og mere fast i november. I granskoven var der dog stadig svampe at finde, bl.a. [Gran-Svovlhat](#), [Violet Hekseringshat](#) og [Rabarber-Parasolhat](#), men næppe var vi kommet hjem fra vores tur i Vestskoven den 11. november, før det første rigtige snevejr faldt i Nordøstsjælland. Ugen efter gik den traditionelle tur til Hornbæk Plantage, hvor vi sluttede af med gløgg og frokost i Bryghuset midt i skoven. Der var godt nok ikke mange svampe, kun lidt [Frost-Sneglehat](#), Tragt-Kantarel og andre almindeligheder blev fremlagt til demonstrationen inden frokosten. Men da vejret var med os, og maden og selskabet var godt, kan man vist ikke ønske sig mere. Årets sidste tur i starten af december gik til Søllerød Kirkeskov. Nogle af de "lovede" svampe som Almindelig Østershat og Krusblad var fremme, men også flere af de mest de almindelige vintersvampe blev fundet på turen.